

Není zvykem, aby autor předmluvy ke knize povídek byl zároveň i autorem recenze. Ale pokusím se netradičně spojit obě funkce.

Přede mnou leží právě přečtená kniha povídek Zbyška Rašky (1964) s názvem **Hlavní třída**, což je titul jedné z povídek. Zbyšek Raška je povídkář, básník, folkový textař, autor hudby, interpret svých písní a bubeník. Trochu moc zájmů najednou, ale tak už to někdy bývá.

Zbyšek píše od svých dvaceti let. Část díla bylo a je možné si přečíst na jeho webových stránkách, ale není hezčí pocit, než držet v ruce klasickou tištěnou a svázanou podobu díla.

Kniha, kterou mám v ruce ještě "voní tiskařskou černí", což je dnes již jen vzpomínka na minulost, protože počítače nahradily vše. Ale skutečný zážitek čtenáře čtoucího do noci pěknou knihu, nahradit nemohou.

Hlavní třída je rozdělena na dvě části. První má název *Šroubky život* a druhá již zmíněný název *Hlavní třída*.

Rozdělení není samoúčelné, ale má logiku. Zbyšek zařadil do knihy v podstatě dva druhy povídek. První bych nazval odrazem skutečných zážitků ze života autora. Druhá část je spíše autorova fantazie, když se bezesporu opírá i o reálné prvky.

Karel Poláček napsal, že vytvořit povídku znamená schopnost se otočit "na pětíku" s dovětkem, že s "polyfonickou vizí světa" autor nevystačí.

Zbyšek Raška umí povídky vypointovat. Opravdová literatura se liší od běžného zachycení života například v obecní kronice schopností fabulace, zachycením odrazu duše a přesvědčení autora, tedy autorským rukopisem. Rukopis Zbyška Rašky je v každé povídce. A nejen rukopis, je zde především znát Zbyškův názor na svět, jeho podstatu, názor na jeho další osud. Jde o "světlo" prolínající obsah povídek. Nejde o prostou transformaci Boha, jde o vyjádření autorova přesvědčení, že život je vyjádřen i drobnými zážitky vyzařujícími ono "světlo". Stačí například jen pocit pohody krásného dne na lyžích s těmi nejbližšími lidmi, pocit sounáležitosti s tím druhým, který chce pomoci najít ten pravý šroubek života bez ohledu na vzdálenost a čas, pocit krásného rána s dobrou snídaní. Jeden člověk tak oslovuje druhé a cílem je, aby všichni lidé cítili a vnímali svou podstatu, své místo ve světě a ve vesmíru.

Zbyšek Raška je i básník. Básník nadaný vynikající slovní zásobou, schopnosti sdělit cítěné. Zbyšek je člověk velmi velmi citlivý. V povídkách se ona vlastnost básníka projevuje i v samotné prozaické řeči, ale i v poetických vsuvkách, které se narodí jako by nic uprostřed povídky.

Hovořil jsem již o vypointování povídky. Tak například povídka *Hlavní třída* obsahuje pointu až šokující. Umím si představit filmové ztvárnění povídky stylem Igora Chabna nebo režiséra podobného ražení.

Povídka *Pan Babáček a jeho rod* mě zaujala svou velkou poetičností. Je vyjádřením životního názoru Zbyška Rašky subtilní velmi poetickou formou plnou představivosti. Jako by se Lewis Carroll na chvíli přenesl do Jižních Čech.

Povídky odrážející "společné sekání manželské latiny" s novomanželkou Pavlínou jsou především odrazem citu, který je opravdový a vzájemný. A zcela sobecky a na okraj, ten fanoušek, který 31. prosince 2002 poslal Zbyškově manželce "esemesku" o koncertu v Telči, jsem byl já.

Hlavní třídu jsem přečetl na jeden záťah. To se takovému starému knižnímu harcovníkovi jako jsem já, dnes hned tak nestane. Povídky jsou čtivé a obsahují i mírné napětí, čekání na pointu. Zbyškův jazyk je osobitý, "vypsaný", je to velmi pěkná čeština.

Zbyšek, podobně jako Bohumil Hrabal (*"Pane vrchní, co mi to nesete v püllitru za krásu?"*) má velmi kladný vztah k pivu. Píše o něm tak sugestivně, že čtenář má velkou chuť si také jedno

Na Hlavní třídě se Zbyškem Raškou

Napsal uživatel Tomáš Pohl

Středa, 17. prosince 2003 04:00

otevřít a dívat se, jak se rosí plná sklenice. I to patří do Čech, do české literatury. Ale stejně jako u Hrabala, tak i Zbyška nejde jen o prostý popis hospodských zážitků či použití piva jako kulisy. Pivo je prózou i poezií zároveň.

Ale nechci probírat obsah jedné povídky za druhou. Raděj otevřete **Hlavní třídu**, čtěte a nechte se unášet proudem slov Zbyška Rašky. Přeji Vám hezký čtenářský zážitek

Bližší o autorovi, jeho dalších dílech a samozřejmě i objednávku Hlavní třídy lze najít na stránkách: www.zbysek-raska.cz